

Sępólno Kraj., 21 wrzesień 2022 r.
-za zwrotnym potwierdzeniem odbioru-

PINB.453.10.2018

DECYZJA

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.) oraz art. 83 ust. 1 i art. 66 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 07 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (jednolity tekst.: Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 ze zm.),

nakazuję - Parafii p.w. Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Wałdowie

usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości zawartych w ekspertyzie technicznej z dnia 08 lutego 2021 r. sporządzonej dla złego stanu technicznego murowanego ogrodzenia cmentarza parafialnego na działce nr ew. 58/4 obręb 0014 Wałdowo, gm. Sępólno Kraj., opracowanej przez: mgr. inż. Adama Mueller, uzgodnionej z Kujawsko-Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Toruniu Delegatura w Bydgoszczy, tj.:

- odcinek A-B - usunąć odspojony tynk oraz zwietrzałe i łuszczące się cegły u podstawy filara, wykonać wyrównanie cegłą na zaprawie cementowej marki B20 i nałożyć tynk w nowych miejscach, na pozostałej długości muru zaprawą betonową i cegłą uzupełnić ubytki, a ścianę od strony wewnętrznej cmentarza wzmocnić obrzutką cementową, daszek okapowy w miejscach ubytków uzupełnić zaprawą betonową,
- odcinek B-C-D - rozebrać i odbudować całkowicie, wykonać fundament betonowy (z betonu B20 o wymiarach 30 cm. szerokości i 80 cm. głębokości w ziemi oraz 20 cm. ponad poziom terenu), na fundamencie ułożyć izolację (2 warstwy papy asfaltowej na lepiku na zimno), wykonać mur o szerokości 25 cm. z bloczków betonowych M-6 na zaprawie cementowej, w fundamencie osadzić trzpienie dla pełnej stabilizacji muru (po 2 pręty Ø 12 mm w odstępach ca 4,00 wychodzące na wysokość od izolacji poziomej ca 80 cm zabetonowane w murze), mur otynkować zaprawą cementowo-wapienną, zakończyć daszkiem okapowym z dachówki zakładkowej w kolorze ceglanym, dokonać usunięcia drzewa i zakrzaczenia,
- odcinek D-E - usunąć zagrzybienie z mchu, uzupełnić cegłą powstałe ubytki, wyspoinować zaprawą betonową, skuć luźne warstwy tynku i wykonać nową obrzutkę cementową, uzupełnić brakujące dachówki ceramiczne w daszku okapowym,
- odcinek E-F - usunąć zagrzybienie z mchu, wyspoinować cegły i kamienie w murze, wykonać nową obrzutkę cementową, uzupełnić brakujące dachówki w daszku okapowym, na długości ca 3,0 m odtworzyć zniszczony mur po upadku drzewa,
- odcinek G-L - usunąć zagrzybienie z mchu, wyspoinować cegły i kamienie w murze, wykonać nową obrzutkę cementową, uzupełnić brakujące dachówki ceramiczne w daszku okapowym, okap betonowy wyrównać zaprawą cementową, uzupełnić powstałe ubytki w tynku zewnętrznym,

w terminie do 31 października 2023 r.

Uzasadnienie

W dniu 31 października 2018 r., z urzędu, zostało wszczęte, przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj., postępowanie administracyjne w sprawie złego stanu

technicznego murowanego ogrodzenia cmentarza parafialnego zlokalizowanego na działce nr ew. 58/4 obręb 0014 Wałdowo, gm. Sępólno Kraj.

W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 06 sierpnia 2020 r. Inspektorzy ustalili, że w miejscowości Wałdowo, gm. Sępólno Kraj. na działce nr ew. 58/4 obręb 0014 Wałdowo, gm. Sępólno Kraj. zlokalizowany jest cmentarz parafialny ogrodzony murem z kamienia i cegły. Ogrodzenie wykończone dachówką ceramiczną. Wysokość ogrodzenia oscyluje ca 1,0-1,65 m.

Na odcinku ca 36,57 m ogrodzenie jest w złym stanie technicznym, stwierdzono m.in. częściowe zawalenie ogrodzenia oraz liczne ubytki, luźne elementy w południowej stronie ogrodzenia. Ponadto od strony wschodniej ogrodzenie zostało zniszczone w wyniku upadku drzewa. Ponadto od strony wschodniej (od strony działki nr ew. 544/5) ogrodzenie zniszczone w wyniku upadku drzewa na długości ca 2,5m.

Uczestniczący w kontroli ksiądz proboszcz Sławomir Maciejewski poinformował, że z dniem 02 sierpnia 2020 r. obejmuje nową parafię, a nowym proboszczem Parafii p.w. Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Wałdowie będzie ksiądz Krzysztof Węsierski.

Cmentarz przykościelny rzymsko-katolicki parafii p.w. Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Wałdowie wraz z układem przestrzennym i zadrzewieniem oraz murem kamienno-ceglanym wpisany jest rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego pod numerem A/816.

Dowód: Protokół z kontroli przeprowadzonej w dniu 06 sierpnia 2020 r. znak: PINB.453.10.2018 + wykonane zdjęcia.

Przybyły do tutejszego Inspektoratu nowy proboszcz Parafii p.w. Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Wałdowie - ksiądz Krzysztof Węsierski oświadczył, że podejmie się naprawy przedmiotowego ogrodzenia oraz zobowiązał się do zabezpieczenia luźnych elementów ogrodzenia oraz wywieszenia tablicy ostrzegawczej.

Postanowieniem z dnia 09 listopada 2020 r. znak: PINB.453.10.2018, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj. nałożył na Parafię p.w. Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Wałdowie obowiązek dostarczenia do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj. 2 egzemplarzy ekspertyzy technicznej dla stanu technicznego ogrodzenia murowanego cmentarza parafialnego w Wałdowie, gm. Sępólno Kraj. (działka nr ew. 58/4 obręb 0014 Wałdowo, gm. Sępólno Kraj.), która wskaże występujące nieprawidłowości jak i zakres niezbędnych do wykonania robót zabezpieczających i remontowych, wraz z uzgodnieniem z Kujawsko-Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Toruniu z Delegaturą w Bydgoszczy, rozwiązań technicznych, które utrzymają historyczny charakter przedmiotowego ogrodzenia, w terminie do 28 lutego 2021 r.

Postanowienie zostało odebrane w dniu 12 listopada 2020 r.

Obowiązek ten nie został wykonany, w związku z czym Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj. pismem z dnia 17 marca 2021 r. wezwał parafię p.w. Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Wałdowie o dostarczenie przedmiotowych dokumentów w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma.

Pismo zostało odebrane w dniu 19 marca 2021 r.

Pismem z dnia 26 marca 2021 r. ksiądz Krzysztof Węsierski - Proboszcz Parafii p.w. Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Wałdowie wystąpił do tutejszego Inspektoratu z prośbą o przedłużenie terminu dostarczenia w/w dokumentów do dnia 31 czerwca 2021 r., ze względu na negatywną opinię Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Bydgoszczy ekspertyzy technicznej murowanego ogrodzenia cmentarza parafialnego w Wałdowie w zakresie wniosków i

zaleceń określających zakres niezbędnych prac naprawczych przedmiotowego muru które są niedopuszczalne w zakresie ochrony konserwatorskiej.

W dniu 29 marca 2021 r. do tutejszego Inspektoratu wpłynęła opinia Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków Delegatura w Bydgoszczy opiniująca negatywnie ekspertyzę techniczną wykonaną dla murowanego ogrodzenia cmentarza parafialnego w Wałdowie na terenie działki nr ew. 58/4 obręb 0014 Wałdowo, gm. Sępólno Kraj., w zakresie wniosków i zaleceń określających sposób wykonania zabezpieczeń.

Dowód: Pismo z dnia 23 marca 2021 r. znak: WUOZ.DB.WZN.5142.1.1.2021.ACHB.

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2021 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj. zmienił własne postanowienie z dnia 09 listopada 2020 r. znak: PINB.453.10.2018 i określił nowy ostateczny termin dostarczenia 2 egzemplarzy ekspertyzy technicznej, dla stanu technicznego ogrodzenia murowanego cmentarza parafialnego w Wałdowie, gm. Sępólno Kraj. (działka nr ew. 58/4 obręb 0014 Wałdowo, gm. Sępólno Kraj.), która wskaże występujące nieprawidłowości jak i zakres niezbędnych do wykonania robót zabezpieczających i remontowych, wraz z uzgodnieniem z Kujawsko-Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Toruniu z Delegaturą w Bydgoszczy, rozwiązań technicznych, które utrzymają historyczny charakter przedmiotowego ogrodzenia, do dnia 31 czerwca 2021 r.

Pismo zostało odebrane w dniach 19 kwietnia 2021 r.

Obowiązek ten nie został wykonany, w związku z czym Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj. ponownie pismem z dnia 14 lipca 2021 r. wezwał Parafię p.w. Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Wałdowie o dostarczenie przedmiotowych dokumentów w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma.

Pismo zostało odebrane w dniu 16 lipca 2021 r.

Obowiązek ten został wykonany, bowiem w dniu 06 sierpnia 2021 r. ksiądz Krzysztof Węsierski przedłożył w tutejszym Inspektoracie 2 egzemplarze ekspertyzy technicznej dla stanu technicznego ogrodzenia murowanego cmentarza parafialnego zlokalizowanego na działce nr ew. 58/4 obręb 0014 Wałdowo, gm. Sępólno Kraj., opracowaną przez: mgr. inż. Adama Muellera - upr. budowlane nr KUP/0005/POOK/13 do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, legitymującego się zaświadczeniem o przynależności do Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa ważnym do dnia 31 grudnia 2021 r., która w sposób jednoznaczny precyzuje zakres koniecznych i niezbędnych robót naprawczych, tj.: odcinek A-B - usunąć odspojony tynk oraz zwietrzałe i łuszczące się cegły u podstawy filara, wykonać wyrównanie cegłą na zaprawie cementowej marki B20 i nałożyć tynk w nowych miejscach, na pozostałej długości muru zaprawą betonową i cegłą uzupełnić ubytki, a ścianę od strony wewnętrznej cmentarza wzmocnić obrzutką cementową, daszek okapowy w miejscach ubytków uzupełnić zaprawą betonową; odcinek B-C-D - rozebrać i odbudować całkowicie, wykonać fundament betonowy (z betonu B20 o wymiarach 30 cm. szerokości i 80 cm. głębokości w ziemi oraz 20 cm. ponad poziom terenu), na fundamencie ułożyć izolację (2 warstwy papy asfaltowej na lepiku na zimno), wykonać mur o szerokości 25 cm. z bloczków betonowych M-6 na zaprawie cementowej, w fundamencie osadzić trzpienie dla pełnej stabilizacji muru (po 2 pręty Ø 12 mm w odstępach ca 4,00 wychodzące na wysokość od izolacji poziomej ca 80 cm zabetonowane w murze), mur otynkować zaprawą cementowo-wapienną, zakończyć daszkiem okapowym z dachówki zakładkowej w kolorze ceglany, dokonać usunięcia drzewa i zakrzaczenia; odcinek D-E - usunąć zagrzybienie z mchu, uzupełnić cegłą powstałe ubytki, wyspoinować zaprawą betonową,

skuć luźne warstwy tynku i wykonać nową obrzutkę cementową, uzupełnić brakujące dachówki ceramiczne w daszku okapowym; odcinek E-F - usunąć zagrzybienie z mchu, wyspoinować cegły i kamienie w murze, wykonać nową obrzutkę cementową, uzupełnić brakujące dachówki w daszku okapowym, na długości ca 3,0 m odtworzyć zniszczony mur po upadku drzewa; odcinek G-L - usunąć zagrzybienie z mchu, wyspoinować cegły i kamienie w murze, wykonać nową obrzutkę cementową, uzupełnić brakujące dachówki ceramiczne w daszku okapowym, okap betonowy wyrównać zaprawą cementową, uzupełnić powstałe ubytki w tynku zewnętrznym,

Dowód: Ekspertyza techniczna z dnia 08 lutego 2022 r.

W dniu 22 września 2021 r. do tutejszego Inspektoratu wpłynęła opinia Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków Delegatura w Bydgoszczy opiniująca pozytywnie ekspertyzę techniczną wykonaną dla murowanego ogrodzenia cmentarza parafialnego w Wałdowie na terenie działki nr ew. 58/4 obręb 0014 Wałdowo, gm. Sępólno Kraj., w zakresie wniosków i zaleceń określających sposób wykonania zabezpieczeń.

Dowód: Pismo z dnia 23 marca 2021 r. znak: WUOZ.DB.WZN.5152.1.88.2021.ACHB.

Po dokonaniu analizy przedłożonej dokumentacji Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj. pismem z dnia 24 listopada 2021 r. wezwał Parafię p.w. Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Wałdowie do przedłożenia pozwolenia w formie decyzji Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac wynikających z ekspertyzy technicznej wykonanej dla przedmiotowego murowanego ogrodzenia cmentarza parafialnego w Wałdowie, do dnia 31 stycznia 2022 r.

Pismo zostało odebrane w dniu 25 listopada 2021 r.

Mając na uwadze pismo księdza Krzysztofa Węsierskiego - proboszcza Parafii p.w. Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Wałdowie z dnia 14 stycznia 2022 r., Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj. wyraził zgodę na zmianę terminu w zakresie dostarczenia pozwolenia w formie decyzji Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac wynikających z ekspertyzy technicznej wykonanej dla murowanego ogrodzenia cmentarza parafialnego w Wałdowie, do dnia 31 marca 2022 r.

W dniu 08 marca 2021 r. ksiądz Proboszcz Krzysztof Węsierski przedłożył w tutejszym Inspektoracie decyzję Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu z dnia 22 lutego 2022 r. Nr WZN 44/2022 pozwalającej Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Mateusza Apostoła w Wałdowie na prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków - murze kamiennie-ceglanym stanowiącym ogrodzenie cmentarza przykościelnego rzym.-kat. Parafii p.w. Św. Mateusza, wpisanym do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego decyzja nr A/816 z dnia 11.10.1993 r. w zakresie prac naprawczych muru, obejmujących - rekonstrukcję muru na odcinku, gdzie uległ on niemal całkowitej degradacji, w technice analogicznej do oryginału oraz kompleksowym pracom naprawczym pozostałej części muru obejmującym uzupełnienie i wzmocnienie konstrukcji w technice oryginału oraz zabezpieczenie przy użyciu zapraw o parametrach zbliżonych do pierwotnych zgodnie z wnioskami ekspertyzy technicznej sporządzonej przez mgr. inż. Adama Mueller.

Dowód: Decyzja z dnia 22 lutego 2022 r. WUOZ.DB.WZN.5142.5.1.2022.ACHB.

W trakcie sprawdzania wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 81c ust 2 Prawa budowlanego stwierdzono, że przedmiotowa dokumentacja jest kompletna, wykonana przez osoby posiadające uprawnienia budowlane bez ograniczeń w określonej specjalności i legitymujące się

aktualnym zaświadczeniem o przynależności do właściwej izby samorządu zawodowego, ekspertyza techniczna sporządzona dla złego stanu technicznego ogrodzenia murowanego cmentarza parafialnego działka nr ew. 58/4 obręb 0014 Wałdowo, gm. Sępólno Kraj., w całości wyjaśnia sprawę będącą jej przedmiotem, zatem Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj. włączył przedłożoną ekspertyzę jako materiał dowodowy w prowadzonym postępowaniu administracyjnym.

Wyznaczając termin usunięcia stwierdzonych w ekspertyzie nieprawidłowości do dnia 31 października 2023 r. tutejszy organ nadzoru budowlanego kierował się faktem zagrożenia zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt, bezpieczeństwem mienia, a także warunki uwzględnił warunki atmosferyczne i okres zimowy.

W związku z powyższym w rozpatrywanej sprawie zachodzi konieczność wydania w drodze decyzji obowiązku usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego. Przepis art. 66 ustawy Prawo budowlane nie tworzy dla właściciela czy zarządcy obiektu nowego obowiązku lecz tylko precyzuje ustawowy obowiązek wynikający z art. 61 przywołanej ustawy. Art. 66 ust. 1 ustawy Prawo budowlane zezwala wyłącznie na doprowadzenie obiektu do odpowiedniego stanu jego celem jest jedynie utrzymanie obiektów budowlanych w należytym stanie technicznym.

Art. 66 ust. 1 pkt 1 i 3 - Prawa budowlanego stanowiący, że: „W przypadku stwierdzenia, że obiekt budowlany: 1) może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi, bezpieczeństwu mienia bądź środowiska albo ... 3) jest w nieodpowiednim stanie technicznym ... - właściwy organ nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, określając termin wykonania tego obowiązku”.

Art. 83 ust. 1 Prawa budowlanego określa zadania i kompetencje należące do właściwości powiatowego inspektora nadzoru budowlanego jako organu pierwszej instancji, m.in. wymienia art. 66 ustawy. Zgodnie z art. 104 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji. Decyzja rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub części albo w inny sposób kończy sprawę w danej instancji.

Mając na uwadze, zebrany materiał dowodowy i przyjmując jako istotne dowody w sprawie: protokół z przeprowadzonej kontroli, wykonane zdjęcia i przedłożoną ekspertyzę techniczną oraz w oparciu o w/w przepisy Prawa budowlanego,

orzeczono jak w sentencji decyzji.

Pouczenie

Od decyzji niniejszej służy stronie(-om) odwołanie do organu wyższego stopnia, tj. Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Bydgoszczy, za moim pośrednictwem na adres: Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj. ul. E. Orzeszkowej 8, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia (art.127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz art. 83 ust. 2 Prawa budowlanego).

Ponadto stronie(-om) przysługuje prawo do zrzeczenia się odwołania na podstawie art. 127a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego i w tym zakresie informuje, że „w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję” (§1), przy czym nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania. „Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i

prawomocna” (§2), tj. strona(-y) traci(-ą) możliwość zaskarżenia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Miejsce prowadzenia robót budowlanych należy odpowiednio oznakować i zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych, a kierownictwo nad robotami należy powierzyć osobom uprawnionym.

O wykonaniu robót objętych niniejszą decyzją należy zawiadomić tutejszy Inspektorat.

Powiatowy Inspektor
Nadzoru Budowlanego
w Sępólnie Krajeńskim
Agnieszka Ramczykowska
inż. Agnieszka Ramczykowska

Otrzymują:

1. Parafia p.w. Św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Wałdowie
Wałdowo 113
89-400 Sępólno Kraj.